

YOLSUZLUĞA KARŞI CEZA HUKUKU SÖZLEŞMESİNİN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN

RG. 20.01.2004 / 25352

Kanun No :5065

Kabul Tarihi : 14.1.2004

MADDE 1. - Avrupa Konseyi bünyesinde hazırlanarak 27 Ocak 1999 tarihinde imzaya açılan ve Türkiye tarafından 27 Eylül 2001 tarihinde Strazburg'da imzalanan "Yolsuzluğa Karşı Ceza Hukuku Sözleşmesi"nin onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2. - Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. - Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

YOLSUZLUĞA KARŞI CEZA HUKUKU SÖZLEŞMESİ

Strazburg, 27.1.1999

GİRİŞ

Bu Sözleşmeyi imzalayan Avrupa Konseyi üyesi Devletler ve diğer Devletler,

Avrupa Konseyinin amacının üyeleri arasında daha sıkı bir birliği gerçekleştirmek olduğunu dikkate alarak,

Bu Sözleşme'ye imza atan diğer Devletlerle işbirliğini kuvvetlendirmenin önemini kabul ederek,

Uygun bir mevzuatın ve eksiksiz koruyucu önlemlerin kabulü de dahil olmak üzere, bir öncelik olarak, toplumun yolsuzluğa karşı korunmasını hedefleyen ortak bir ceza politikası izlenmesi gerekliliğinin bilincinde olarak,

Yolsuzluğun, hukukun üstünlüğü, demokrasi ve insan hakları için bir tehdit oluşturduğunun, iyi yönetim, hakkaniyet ve sosyal adalet ilkelerini temelden yıktığının, rekabeti bozduğunun, iktisadi gelişmeyi desteklediğinin ve demokratik kurumların istikrarını ve toplumun ahlaki temellerini tehlikeye attığının altını çizerek,

Yolsuzlukla mücadelede etkinliğin, ceza hukuku alanındaki yoğun, hızlı ve uyumlu bir uluslararası işbirliğinden geçtiğinin bilincinde olarak,

Birleşmiş Milletler, Dünya Bankası, Uluslararası Para Fonu, Dünya Ticaret Örgütü, Amerikan Devletleri Kuruluşu, İktisadi İşbirliği ve Gelişme Teşkilatı ve Avrupa Birliği tarafından yürütülen faaliyetler de dahil olmak üzere, yolsuzlukla mücadelede bilinçlenmeyi ve uluslararası seviyede işbirliğini geliştirmeye yönelik yeni gelişmeleri kutlayarak,

La Valetta'da 1994 yılında yapılan 19 uncu Avrupa Adalet Bakanları Konferansı tavsiye kararları doğrultusunda Kasım 1996'da Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesi tarafından kabul edilen Yolsuzluğa Karşı Eylem Programını göz önünde bulundurarak,

Bu doğrultuda, Avrupa Konseyi'nin yolsuzluğa karşı faaliyetlerine, Konsey'e üye olmayan Devletlerin katılımının önemini hatırlatarak ve Yolsuzluğa Karşı Eylem Programı'nın ortaya çıkarılmasındaki değerli katkıları için onları kutlayarak,

Öte yandan, 1997 yılında Prag'da yapılan 21 inci Avrupa Adalet Bakanları Konferansı'nda kabul edilen I numaralı Kararın, Yolsuzluğa Karşı Eylem Programı'nı yürürlüğe koyma yolunda çağrıda bulunduğunu ve özellikle üye Devletler ve üye olmayan Devletlere eşit haklar tanıyacak şekilde açık olan, yolsuzluk eylemlerini eşgüdümlü

olarak suç haline getiren, bu nevi suçların kovuşturulmasında kuvvetli bir işbirliği ve etkin bir takip mekanizması öngören bir ceza hukuku sözleşmesinin hazırlanmasını tavsiye ettiğini anımsayarak,

10 ve 11 Ekim 1997 tarihlerinde Strazburg'da yapılan İkinci Zirve Toplantısı sırasında Avrupa Konseyi Devlet ve Hükümet Başkanlarının, yolsuzluğun yaygınlaşmasının doğurduğu tehlikelere ortak çözümler aranmasını kararlaştırdıkları ve Yolsuzluğa Karşı Eylem Programı'na uygun olarak, örgütlü suç ve karapara aklama ile olan ilişkileri de dahil olmak üzere, yolsuzluğa karşı mücadeledeki işbirliğini gerçekleştirmek amacıyla Bakanlar Komitesi'ni, özellikle uluslararası hukuki belgelerin hazırlanması çalışmalarını hızlı bir biçimde sonuçlandırmak ile görevlendiren bir eylem planını kabul ettikleri hatırd tutularak,

Bakanlar Komitesi'nin 101 inci toplantısı sırasında 6 Kasım 1997'de kabul ettiği Yolsuzlukla Mücadelede 20 Temel İlke'yi içeren ve Yolsuzluğa Karşı Eylem Programı'nın icrası için uluslararası hukuki belgelerin hazırlanmasının hızla sonuçlandırılması gerekliliğinin altını çizen (97) 24 sayılı Tavsiye Kararı'nı ayrıca dikkate alarak,

Bakanlar Komitesi'nin 4 Mayıs 1998 tarihindeki 102 nci dönem toplantısı sırasında, üyelerinin bu alandaki taahhütlerini yerine getirmelerine dikkat ederek, yolsuzlukla mücadeledeki kapasitelerini geliştirmeyi amaçlayan Yolsuzluğa Karşı Devletler Grubu (GRECO)'nu kuran kısmi ve genişletilmiş anlaşmayı teyit eden (98) 7 sayılı kararının kabulü gözönünde bulundurularak,

Aşağıdaki hususlarda anlaşmışlardır.

Bölüm I- Tanımlar

Madde 1- Tanımlar

Bu Sözleşme'nin amacına uygun olarak:

a)"Kamu görevlisi" deyimi; Devletin ulusal kanunlarına göre bu görevi ifa ettiği ve ceza kanunu uygulamasında da "memur", "devlet memuru", "belediye başkanı", "bakan" veya "hakim" olarak yapılan tanım çerçevesinde değerlendirilmelidir;

b)Yukarıdaki fıkra da geçen "hakim" sözcüğü savcılar ve yargı görevini ifa edenleri kapsar;

c)Bir diğer Devletin kamu görevlisini alakadar eden kovuşturma hallerinde, kovuşturmayı yapan Devlet, kamu görevlisi tanımını, bu tanımın kendi milli hukuku ile bağdaştığı ölçüde uygulayabilir;

d) "Tüzel kişi" teriminden, Devletler, Devlet yetkisini kullanan diğer kamu birimleri ve uluslararası kamu kuruluşları hariç kalmak kaydıyla, uygulanan milli hukuk gereğince bu statüye sahip tüm kişiler anlaşılır.

Bölüm II- Ulusal seviyede alınacak önlemler

Madde 2- Ulusal kamu görevlilerine rüşvet verilmesi

Taraflar, kendi iç hukuklarına uygun olarak, kamu görevlilerinden birine, bizzat kendisi veya bir başkası için, doğrudan ya da dolaylı olarak, görevlerinin ifasıyla ilgili bir işi yapmak veya yaptırmaktan kaçınması için, her türlü haksız menfaati vaat ve teklif etme veya verme fiilini, bilerek işlenmesi halinde, cezai yaptırım gerektiren bir suç haline getirmek amacıyla gerekli görülen yasal ve diğer önlemleri alırlar.

Madde 3- Ulusal kamu görevlilerinin rüşvet alması

Taraflar, kendi iç hukuklarına uygun olarak, kamu görevlilerinden birinin, görevlerinin ifasıyla ilgili bir işi yapmak veya yaptırmaktan kaçınmak için her türlü haksız menfaati, doğrudan ya da dolaylı olarak, bizzat kendi veya bir başkası için istemesi veya almasını veya bu konuda bir teklif ya da vaadi kabul etmesini, fiilin bilerek işlenmesi halinde, cezai yaptırım gerektiren bir suç haline getirmek amacıyla, gerekli görülen yasal ve diğer önlemleri alırlar.

Madde 4- Ulusal kamu meclisleri üyelerinin yolsuzluğu

Taraflar, kendi iç hukuklarına uygun olarak, 2 ve 3 üncü maddelerle ilgili fiillerin, yasama veya idari yetkiyi kullanan herhangi bir ulusal kamu meclisi üyesi olan bir şahısla ilgili olması durumunda, bunları cezai yaptırım gerektiren bir suç haline getirmek amacıyla gerekli görülen yasal ve diğer önlemleri alırlar.

Madde 5- Yabancı kamu görevlilerinin yolsuzluğu

Taraflar, kendi iç hukuklarına uygun olarak, 2 ve 3 üncü maddelerle ilgili fiillerin, bir başka Devletin kamu görevlisi ile ilgili olması durumunda, bunları cezai yaptırım gerektiren bir suç haline getirmek amacıyla gerekli görülen yasal ve diğer önlemleri alırlar.

Madde 6- Yabancı kamu meclislerinin üyelerinin yolsuzluğu

Taraflar, kendi iç hukuklarına uygun olarak, 2 ve 3 üncü maddelerle ilgili fiillerin, bir başka Devletin yasama veya idari yetkiyi kullanan herhangi bir kamu meclisi üyesi olan bir şahısla ilgili olması durumunda, bunları cezai yaptırım gerektiren bir suç haline getirmek amacıyla gerekli görülen yasal ve diğer önlemleri alırlar.

Madde 7- Özel sektörde rüşvet verilmesi

Taraflar, kendi iç hukuklarına uygun olarak, bir ticari etkinlik çerçevesinde, özel sektördeki bir kurumu yöneten veya o kurum için çalışan bir kimseye, bizzat kendisine veya bir başkasına, görevlerine aykırı bir işi yapmak ya da göreviyle ilgili bir işi yapmaktan kaçınması için her türlü haksız menfaati, doğrudan veya dolaylı olarak vermeyi vaat etme veya verme fiilinin, bilerek işlenmesi halinde, cezai yaptırım gerektiren bir suç haline getirmek amacıyla gerekli görülen yasal ve diğer önlemleri alırlar.

Madde 8- Özel sektörde rüşvet alınması

Taraflar, kendi iç hukuklarına uygun olarak, bir ticari etkinlik çerçevesinde, özel sektördeki bir kurumu yöneten veya o kurum için çalışan bir kimsenin, bizzat kendisi veya bir başkası için görevlerine aykırı bir işi yapmak ya da göreviyle ilgili bir işi yapmaktan kaçınması için haksız bir menfaati, doğrudan ya da üçüncü bir kişi vasıtasıyla, istemesi veya almasını veya bu konudaki bir teklifi veya vaadi kabul etmesini, fiilin bilerek işlenmesi halinde, cezai yaptırım gerektiren bir suç haline getirmek amacıyla, gerekli görülen yasal ve diğer önlemleri alırlar.

Madde 9- Uluslararası örgüt görevlilerinin yolsuzluğu

Taraflar, kendi iç hukuklarına uygun olarak, 2 ve 3 üncü maddelerle ilgili fiillerin, Tarafların üyesi olduğu her türlü uluslararası veya ulus-üstü bir örgüt ya da birimde, örgütün personel yönetmeliğine uygun olarak, memur ya da sözleşmeli görevli sıfatına sahip kişi ve ayrıca bu tür bir örgüt bünyesinde görevli olsun ya da olmasın, yukarıda anılan memur ya da görevlilerle aynı faaliyetleri yürüten her türlü şahısla ilgili olması durumunda, bunları cezai yaptırım gerektiren bir suç haline getirmek amacıyla gerekli görülen yasal ve diğer önlemleri alırlar.

Madde 10- Uluslararası parlamentolar üyelerinin yolsuzluğu

Taraflar, kendi iç hukuklarına uygun olarak, 4 üncü maddeyle ilgili fiillerin Tarafların üyesi olduğu bir uluslararası ya da ulus-üstü kuruluşun parlamenter meclisi üyesi ile ilgili olması durumunda, bunları cezai yaptırım gerektiren bir suç haline getirmek amacıyla gerekli görülen yasal ve diğer önlemleri alırlar.

Madde 11- Uluslararası mahkemelerin hakim ve görevlilerinin yolsuzluğu

Taraflar, kendi iç hukuklarına uygun olarak, 2 ve 3 üncü maddelerde belirtilen fiillerin, adli görevler ifa eden bütün şahıslar ya da yargı yetkisi Taraflarca kabul edilmiş mahkemelerin görevlileri ile ilgili olması durumunda, bunları cezai yaptırım gerektiren bir suç haline getirmek amacıyla gerekli görülen yasal ve diğer önlemleri alırlar.

Madde 12- Nüfuz ticareti

Taraflar, kendi iç hukuklarına uygun olarak, her türlü haksız menfaati doğrudan ya da dolaylı olarak, 2, 4 ila 6 ve 9 ila 11 inci maddelerde belirtilen, karar almaya muktedir herhangi bir kişi üzerinde bir etki yaratma yeteneğine sahip olduğunu belirten veya teyit eden herhangi bir kimseye, o şahıs ya da bir başka kişi için olsun ya da bu etkiyi sağlamak için ve etkinin ifade edilip edilmediğine ya da var sayılan etkinin istenen sonucu doğurup doğurmadığına bakılmaksızın, haksız bir menfaati bir karşılık olmak kaydıyla, vaat etmek, teklifte bulunmak ve vermek fiilini, bilerek işleme halinde, cezai yaptırım gerektiren bir suç haline getirmek amacıyla, gerekli görülen yasal önlemleri alırlar.

Madde 13- Yolsuzluk suçlarından elde edilen gelirlerin aklanması

Taraflar, kendi iç hukuklarına uygun olarak, Avrupa Konseyi'nin Suçtan Kaynaklanan Gelirlerin Aklanması, Araştırılması, Ele Geçirilmesi ve Elkonulmasına İlişkin Sözleşmesi (Sözleşme No. 141) gereğince, anılan Sözleşme'nin 6 ncı maddesinin I ve 2 nci maddelerinde yazılı suçlardan birinden oluşması durumunda ve Tarafların bu suçlara ilişkin olarak çekince veya bildirim ileri sürmemesi veya bu suçları karapara aklama mevzuatı çerçevesinde vahim suçlar olarak addetmemeleri durumunda, bunları cezai yaptırım gerektiren bir suç haline getirmek amacıyla, gerekli görülen yasal önlemleri alırlar.

Madde 14- Muhasebe suçları

Taraflar, kendi iç hukuklarına uygun olarak ve çekince koymamaları veya bildirimde bulunmamaları ölçüsünde, aşağıda yazılı ve 2 ila 12 nci maddelerde belirtilen suçları işlemek, gizlemek ya da niteliğini değiştirmeye yönelik fiil ve ihmallerin, bilerek işlenmeleri halinde, cezai ya da diğer çeşit yaptırımlar gerektiren bir suç haline getirmek amacıyla, gerekli görülen yasal önlemleri alırlar:

a) yanlış ya da eksik bilgiler içeren bir fatura veya her türlü belge veya muhasebe kaydını düzenlemek veya kullanmak;

b) bir tediye muhasebe kayıtlarına dahil etmeyi haksız şekilde ihmal etmek.

Madde 15- İştirak fiilleri

Taraflar, kendi iç hukuklarına uygun olarak, bu Sözleşme gereğince düzenlenen suçlara her türlü iştirak fiilini, cezai yaptırım gerektiren bir suç haline getirmek amacıyla gerekli görülen yasal ve diğer önlemleri alırlar.

Madde 16- Dokunulmazlık

Bu Sözleşme'nin düzenlemeleri, herhangi bir sözleşmenin, protokolün veya statünün ve onların uygulama metinlerinin, dokunulmazlıkların kaldırılması hakkındaki düzenlemelerine hanel getirmez.

Madde 17- Yetki

I - Taraflar :

a) suçun kısmen veya tamamen kendi toprakları üzerinde işlenmesi durumunda,

b) suçun failinin vatandaşlarından, kamu görevlilerinden veya ulusal kamu meclislerinin üyelerinden biri olması halinde,

c) suçun kapsamına, aynı zamanda vatandaşları olduğu, kamu görevlilerinden veya ulusal kamu meclislerinin üyelerinden veya 9 ila 11 inci maddelerde belirtilen şahıslardan birinin, dahil olması halinde,

bu Sözleşme'nin 2 ila 14 üncü maddelerinde belirtilen suçlarla ilgili olarak, yetkilerini düzenlemek için gerekli görülen yasal ve diğer önlemleri alırlar.

2-Taraflar, imza sırasında veya onay, kabul, tasvip veya katılım belgesinin tevdii sırasında, Avrupa Konseyi Genel Sekreteri'ne yapacakları bir bildirim ile bu maddenin l/b ve l/c fıkralarında veya bu fıkraların herhangi bir bölümünde açıklanan yetki kaidelerini uygulamama ya da özel şartlar ya da hallerde uygulama hakkını saklı tuttıklarını belirtebilirler.

3-Taraflardan biri bu maddenin 2 nci fıkrasında öngörülen çekince olanağını kullandığı takdirde, suçun faili olarak kabul edilen kişinin ülkesinde bulunması ve diğer bir Taraf ülkesine iadesinin, yalnızca vatandaşı olması sebebiyle kabul edilmemesi durumunda, yetkisini bu Sözleşmede öngörülen suçlarla ilgili düzenlemek için gerekli gördüğü önlemleri alır.

4-Bu Sözleşme, Tarafların kendi iç hukuklarına uygun olarak düzenledikleri cezai konulardaki yetkilerinin ifasına mani olmaz.

Madde 18- Tüzel kişilerin sorumluluğu

1- Taraflar, bu Sözleşme gereğince düzenlenen rüşvet verme, nüfuz ticareti ve karapara aklama suçlarından dolayı, bu suçların, tüzel kişinin çıkarları doğrultusunda, o tüzel kişilikte etkili bir konumda bulunan herhangi bir gerçek kişi tarafından, kişisel ya da tüzel kişiliğin uzvunun bir parçası olarak :

- tüzel kişiliği temsil etme; ya da,
- tüzel kişilik adına karar alma; ya da,
- tüzel kişilikte denetim icra etme,

yetkisine dayanarak işlenmesi ve ayrıca, böyle bir tüzel kişinin yukarıda zikredilen suçlara tahrik veya teşvik etmek suretiyle iştirak etmesi halinde, tüzel kişilerin sorumlu tutulabilmelerini sağlamak amacıyla gerekli yasal ve diğer önlemleri alırlar.

2-Birinci fıkrada belirtilen hallerin haricinde, Taraflar, bir tüzel kişinin 1 inci fıkrada belirtilen bir gerçek kişi tarafından gözetim ve kontrol eksikliği nedeniyle aynı fıkrada belirtilen suçların anılan tüzel kişi namına onun otoritesindeki bir gerçek kişi tarafından işlenmesinin mümkün olması halinde, sorumlu tutulabilmesinin sağlanması amacıyla gerekli önlemleri alırlar.

3- Bir ve iki numaralı fıkralar gereğince tüzel kişinin sorumluluğu, birinci fıkrada belirtilen suçların faili, azmettireni veya iştirakçisi durumundaki gerçek kişiler hakkında ceza kovuşturması yapılmasını engellemez.

Madde 19- Yaptırımlar ve Önlemler

1-Bu Sözleşme gereğince düzenlenen suçların vahameti dikkate alınarak, Taraflar, 2 ila 14 üncü maddelerde düzenlenen suçlara ilişkin olarak, bunların gerçek kişiler tarafından işlenmeleri halinde, iadeye cevaz verecek hürriyeti bağlayıcı cezaları da içeren etkin, orantılı ve caydırıcı cezai ve cezai olmayan yaptırımlara tabi önlemleri öngörürler.

2-Taraflar, 18 inci maddenin 1 ve 2 numaralı fıkraları uyarınca düzenlenen sorumlulukla ilgili olarak, tüzel kişilerin para cezaları da dahil olmak üzere, etkili, orantılı ve caydırıcı cezai ve cezai olmayan yaptırımlara tabi tutulmasını sağlarlar.

3-Taraflar, bu Sözleşme ile düzenlenen suçlarla ilgili olarak elde edilen vasıta ve gelirleri, ya da bu gelirlere eşdeğer malvarlığını müsadere etmek ve onlardan yoksun bırakmak amacıyla gerekli gördükleri yasal ve diğer önlemleri alırlar.

Madde 20- Uzman makamlar

Taraflar, şahısların ve kurumların rüşvetle mücadelede uzmanlaşması için gerekli gördükleri önlemleri alırlar. Bunlar, yetkilerini her türlü yasadışı baskıdan uzak ve etkili olarak ifa etmek için, Tarafların hukuk sistemlerinin temel ilkeleri çerçevesinde gerekli bağımsızlığa sahip olacaklardır. Taraflar, bu makamların personelinin ifa ettikleri görevlere uyumlu bir formasyona ve mali kaynaklara sahip olmalarını gözetirler.

Madde 21- Ulusal makamlar arasında işbirliği

Taraflar, kamu makamlarının ve bu arada tüm kamu görevlilerinin, ulusal hukuka uygun olarak,

a)2 ila 14 üncü maddelerde düzenlenen suçlardan birinin işlendiği yolunda makul sebeplerin varlığının bulunması durumunda, soruşturma ve kovuşturma ile ilgili makamları, kendi girişimleri ile haberdar etmeleri,

b) talep doğrultusunda, bahsekonu makamlara gerekli bilgileri sağlamaları,

suretiyle, suçların soruşturulması ve kovuşturulması ile görevli makamlarla işbirliği yapmaları için gerekli gördüğü uygun önlemleri alırlar.

Madde 22- Adaletle işbirliği yapanların ve tanıkların korunması

Taraflar,

a)2 ila 14 üncü maddelerde düzenlenen suçlara ilişkin olarak bilgi sağlayan ya da bir başka şekilde soruşturma ve kovuşturma makamları ile işbirliği yapan kişilerin,

b)bu nevi suçlarla ilgili olarak ifade veren tanıkların,

etkin ve uygun şekilde korunmalarını sağlamak amacıyla gerekli gördükleri yasal ve diğer önlemleri alırlar.

Madde 23 - Delillerin toplanmasını ve suçtan kaynaklanan gelirlerin müsaderesini kolaylaştırmaya yönelik önlemler

1-Taraflar, 2 ila 14 üncü maddelerde düzenlenen suçlara ilişkin delillerin toplanmasını kolaylaştırmak amacıyla ve bu Sözleşme'nin 19 uncu maddesinin 3 üncü fıkrasında zikredilen tedbirlere maruz olan yolsuzluk vasıta ve gelirlerini, yahut bu gelirlere eşdeğer malvarlıklarını belirlemek, aramak, dondurmak ve el koymak için ulusal hukuka uygun olarak, hususi soruşturma tekniklerinin kullanımını gerektirecekler de dahil olmak üzere, yasal ve diğer önlemleri alırlar.

2- Taraflar, mahkemelerini veya diğer yetkili makamlarını, bu maddenin birinci paragrafında belirtilen önlemleri kullanmaları amacıyla, bankacılık, finansal ve ticari dosyaların iletilmesine ya da zaptına emir vermeleri için yetkili kılmak üzere gerekli gördükleri yasal ve diğer önlemleri alırlar.

3- Bankacılık sırrı bu maddenin 1 ve 2 numaralı fıkralarında belirtilen önlemlere bir engel teşkil etmez.

Bölüm III- Uygulamanın Takibi

Madde 24- Takip

Yolsuzluğa Karşı Devletler Grubu (GRECO) bu Sözleşme'nin Taraflarca uygulanmasını takip eder.

Bölüm IV- Uluslararası işbirliği

Madde 25- Genel ilkeler ve uluslararası işbirliğinde uygulanacak önlemler

1-Taraflar, yürürlükteki cezai konularda uluslararası işbirliği hakkındaki uluslararası belgelerin hükümlerine, yahut tek ya da karşılıklı mevzuat temelinde anlaşılabilir düzenlemelere ve ulusal hukuklarına uygun olarak, bu Sözleşme'nin uygulama alanına giren suçlara ilişkin soruşturma ve yargılama hususlarında, birbirleriyle mümkün olan en geniş biçimde işbirliği yaparlar.

2-Yukarıdaki I inci fıkrada belirtilen türden hiçbir uluslararası belgenin ya da düzenlemenin Akit Taraflar arasında yürürlükte bulunmaması durumunda, 26 ila 31 inci maddeler uygulanır.

3-Bu bölümün 26 ile 31 inci maddeleri, yukarıdaki I inci maddede belirtilen uluslararası belge veya düzenlemelerin hükümlerinin kapsamlarından daha elverişli olmaları halinde aynı şekilde uygulanır.

Madde 26- Karşılıklı yardımlaşma

1-Taraflar, kendi ulusal kanunlarına göre, bu Sözleşme'nin uygulama alanına giren suçları soruşturmak ve kovuşturmak yetkisine sahip makamlardan gelecek talepleri mümkün olan en geniş şekilde, gecikmeksizin yerine getirmek için yardımlaşır.

2-Bu maddenin birinci fıkrası anlamındaki yardımlaşma, talebi alan Tarafın, talebin ifasının, temel çıkarlarına, ulusal egemenliğine, ulusal güvenliğine veya kamu düzenine halel getireceği düşüncesinde olması durumunda reddedilebilir.

3-Taraflar, bu bölüm düzenlemeleri çerçevesinde, banka sırrını öne sürerek yardımlaşmayı reddedemeyeceklerdir. Kendi iç hukukları öngördüğü takdirde, Taraflar, banka sırrının kaldırılmasını içerecek bir işbirliği talebine, cezai konularda yetkili olan bir hakim, ya da savcı dahil diğer bir yargı makamı tarafından izin verilmesini talep edebilir.

Madde 27- İade

1-Bu Sözleşme'nin uygulama alanına giren suçlar, Taraflar arasında yürürlükte bulunan iade sözleşmeleri kapsamı içerisinde yer alan, iadeye cevaz veren suçlar olarak addedilir. Taraflar, aralarında akdedecekleri bütün iade anlaşmalarına, bu nevi suçları, iadeye cevaz veren suç olarak dahil edecekleri konusunda taahhütte bulunurlar.

2-İadeyi bir sözleşmenin mevcudiyetine bağlayan Taraflardan biri, kendisi ile iade sözleşmesi akdetmediği bir diğer Taraftan bir iade talebi aldığı takdirde, bu Sözleşme'ye uygun olarak ortaya konmuş bütün suçlar için, bu Sözleşme'yi iade için yasal bir temel olarak addedebilir.

3-İadeyi bir sözleşmenin mevcudiyetine bağlamayan Taraflar, bu Sözleşme'ye uygun olarak ortaya konmuş suçları iadeye cevaz veren suçlar olarak addederler.

4-İade, talebi alan Tarafın hukukunca öngörülen şartlara veya talebi alan Tarafın iadeyi reddedebileceği sebepler de dahil olmak üzere, uygulanabilir iade sözleşmelerine bağlıdır.

5-Bu Sözleşme'yle düzenlenen bir suç nedeniyle talep olunan iade, yalnızca talep konusu kişinin uyrukluğuna nedeniyle reddediliyorsa veya talebi alan Taraf iadeye konu suçla ilgili olarak kendini yetkili görüyorsa, talebi alan Taraf, talepte bulunan Taraf ile başka bir anlaşmaya varılmadıkça, olayı kovuşturulması için yetkili makamlarının önüne getirir ve alınacak kesin sonuçtan talep eden Tarafı uygun bir sürede haberdar eder.

Madde 28- Talep olmadan iletilen bilgiler

Kendi yürüttüğü soruşturma ve yargılamalara halel gelmeksizin, Taraflardan biri, önceden mevcut bir talep olmaksızın, bu bilgilerin açığa çıkmasının bu Sözleşme'ye uygun olarak ortaya konmuş suçlara ilişkin soruşturma

ve kovuşturmalara başlamak veya tamamlamak üzere bilgileri alacak Tarafa yardımcı olacağını ya da o Tarafı bu bölüm dahilinde bir talepte bulunmaya sevk edeceğini farz ederek, bu Tarafa olaylara ilişkin bilgileri iletebilir.

Madde 29- Merkezi makam

1-Taraflar, bu bölüm uyarınca düzenlenecek talepleri göndermekle, onları cevaplamakla, ifa etmekle veya onları ifaya yetkili makamlara iletmekle yükümlü bir veya gerektiğinde birkaç merkezi makamı belirleyecektir.

2-Taraflar, imza anında veya onay, kabul, uygun bulma ya da katılma belgelerinin tevdi sırasında Avrupa Konseyi Genel Sekreteri'ne bu maddenin birinci fıkrasının uygulaması ile ilgili olarak belirlenen makamları ve adreslerini iletirler.

Madde 30- Doğrudan iletişim

1-Merkezi makamlar birbirleriyle doğrudan haberleşirler.

2-Acil hallerde, adli yardım talepleri ve buna ilişkin iletişimler doğrudan talep eden Tarafın, savcılıkları da dahil olmak üzere, adli makamlarınca, talep olunan Tarafın benzer seviyedeki makamlarına gönderilebilir. Bu durumda, talep eden Tarafın merkezi makamı tarafından talebin bir kopyası aynı anda talep edilen Tarafın merkezi makamına gönderilmelidir.

3- Bu maddenin 1 inci ve 2 nci fıkralarının uygulanmasına ilişkin düzenlenen tüm talep ve iletişimler INTERPOL aracılığıyla da gönderilebilir.

4-Talep, bu maddenin 2 nci fıkrası uyarınca sunulmuşsa ve gereğini ifa için talebi alan makam yetkili değilse, talebi alan makam onu yetkili makamına iletir ve bu durumdan talep eden Tarafı doğrudan haberdar eder.

5-Bu maddenin 2 nci fıkrası uyarınca takdim edilen, zecri tedbirler içermeyen talep veya iletişim talebi talep edilen Tarafın yetkili makamına, talep eden Tarafın yetkili makamı tarafından doğrudan gönderilebilir.

6-Taraflar, imza anında veya onay, kabul, uygun bulma ya da katılma belgelerinin tevdi sırasında, bu bölümün uygulamasına ilişkin olarak yapılacak taleplerin, etkinliği sağlama düşüncesiyle, merkezi makamlarına yapılmasını Avrupa Konseyi Genel Sekreteri'ne bildirebilirler.

Madde 31- Bilgi verme

Talebi alan taraf, talep eden Tarafı, vakit geçirmeksizin bu bölüm dahilinde alınan bir talep üzerine, yapılan işlem ve bu işlemin nihai neticesinden derhal haberdar eder. Talep edilen Taraf ayrıca talep eden Tarafı, istenen işlemlerin ifasını imkansız hale getiren veya ifasını hatırı sayılır ölçüde geciktirecek bütün durumlardan vakit geçirmeksizin haberdar eder.

Bölüm V- Nihai hükümler

Madde 32- İmza ve yürürlüğe giriş

1-Bu Sözleşme Avrupa Konseyi üyesi Devletlerin ve hazırlanmasına katılan üye olmayan Devletlerin imzasına açıktır. Bu Devletler :

a)onama, kabul etme veya uygun bulmaya ilişkin bir çekince ileri sürmeksizin imza ile; ya da,

b)müteakiben onama, kabul etme veya uygun bulma işlemleri ikmal edilmek üzere, onama, kabul etme veya uygun bulmaya bağlı imza ile,

Sözleşme'yle bağlanmaya ilişkin rızalarını belirtebilirler.

2-Onama, kabul ve tasdik belgeleri Avrupa Konseyi Genel Sekreteri'ne tevdi edilecektir.

3-Bu Sözleşme, ondört Devletin, I inci fıkra hükümleri uyarınca, Sözleşme'yle bağlı oldukları yolundaki muvafakatlerini ifade ettikleri tarihten sonraki üç ayı takip eden ayın ilk gününden itibaren yürürlüğe girecektir. Onama anında Yolsuzluğa Karşı Devletler Topluluğu'na (GRECO) üye olmayan böyle bir Devlet, bu Sözleşme'nin yürürlüğe girdiği gün kendiliğinden bu Topluluğa üye olacaktır.

4-Sözleşme'yle bağlı olduğu yolundaki muvafakatini bilahare ifade edecek olan her imzacı Devlet için, Sözleşme, I inci fıkra hükümlerine uygun olarak, Sözleşme ile bağlı olduğu yolundaki muvafakatini bildirdiği tarihten üç ay sonraki ayın ilk gününden itibaren yürürlüğe girecektir. Onama anında Yolsuzluğa Karşı Devletler Grubu (GRECO)'ya üye olmayan imzacı Devlet Sözleşme'nin kendisi için yürürlüğe girdiği gün bu Gruba kendiliğinden üye olacaktır.

Madde 33- Sözleşmeye katılım

1-Bu Sözleşme'nin yürürlüğe girmesinden sonra, Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesi, Sözleşme'ye taraf Devletlere danıştıktan sonra, Avrupa Topluluğu'nu ve Sözleşme'nin hazırlanmasına katılmamış bütün üye olmayan Devletleri, Avrupa Konseyi'nin Statüsü'nün 20/d maddesinde öngörülen çoğunluk kararıyla ve Bakanlar Komitesi'nde temsil edilmeye hakkı olan taraf Devletler temsilcilerinin oy birliği ile, bu Sözleşme'ye katılmaya davet edebilecektir.

2-Avrupa Topluluğu ve bütün katılımcı Devletler için, Sözleşme, katılım belgesinin Avrupa Konseyi Genel Sekreteri'ne tevdiinden sonrasını takip eden üç aylık sürenin bitimindeki ayın ilk gününden itibaren yürürlüğe girecektir. Avrupa Topluluğu ve bütün katılımcı Devletler, katılım anında üye deşillerse, GRECO'ya bu Sözleşme'nin kendileri için yürürlüğe girdiği gün kendiliğinden üye olacaklardır.

Madde 34- Bölgesel uygulama

1- Her Devlet, imza veya onay, kabul, tasdik veya katılım belgesinin tevdi sırasında bu Sözleşme'nin uygulanacağı bölge ya da bölgeleri belirleyebilir.

2- Taraflar, daha sonraki bir tarihte, Avrupa Konseyi Genel Sekreteri'ne yapacakları bir bildirimde, belirlediği diğer bir bölge için bu Sözleşme'nin uygulamasını genişletebilir. Sözleşme bu bölge için bu bildirim Genel Sekreter tarafından alınmasını takip eden üç ayın bitimindeki ayın ilk günü yürürlüğe girecektir.

3-Daha önceki iki paragraf uyarınca yapılmış olan, her bölgeyle ilgili olarak yapılan bildirimler, Avrupa Konseyi Genel Sekreteri'ne yönelik olarak yapılacak ihbar ile geri çekilebilecektir. Geri çekme, anılan ihbarın Genel Sekreter tarafından alınmasını takip eden üç ayın bitimindeki ayın ilk günü hüküm doğuracaktır.

Madde 35- Diğer Sözleşme ve anlaşmalarla ilişki

1- Bu Sözleşme, özel sorunları düzenleyen çok taraflı uluslararası sözleşmelerden kaynaklanan hak ve yükümlülöklere hanel getirmez.

2- Sözleşme'ye Taraf olanlar, aralarında, bu Sözleşme'yle ilgili sorunları düzenleyen ikili ya da çok taraflı anlaşmaları, bu Sözleşme'nin düzenlemelerini tamamlamak ya da kuvvetlendirmek veya ilgili olduğu konulardaki ilkelerin uygulanmasını kolaylaştırmak amacıyla akdedebilirler.

3-İki veya daha fazla Tarafın, daha önceden bu Sözleşme ile düzenlenen bir konuda bir anlaşma veya andlaşma akdetmiş, ya da bu konuyla ilgili olarak ilişkilerini bir başka şekilde düzenlenmiş olması halinde, uluslararası işbirliğini kolaylaştırdığı ölçüde, bu Sözleşme yerine anılan anlaşma ya da andlaşmayı tatbik etmeye, yahut ilişkilerini aynı şekilde sürdürmeye yetkilidir.

Madde 36- Bildirimler

Her Devlet, imza veya onay, kabul veya katılım belgesinin tevdii sırasında, 5 inci maddeyle ilgili olarak yabancı kamu görevlilerinin, 9 uncu maddeyle ilgili olarak uluslararası örgütlerin görevlilerinin veya 11 inci maddeyle ilgili olarak uluslararası mahkemelerin hakimleri ve memurlarının rüşvet almalarını ve vermelerini, kamu görevlisi veya hakimin işlemde bulunmak ya da bulunmamak suretiyle görevini ihlal etmesi haline münhasır olacak biçimde suç haline getireceği yolunda bildirimde bulunabilir.

Madde 37- Çekinceler

1-Her Devlet, imza veya onay, kabul, uygun bulma veya katılım belgesinin tevdii sırasında, 4, 6 ila 8, 10 ve 12 nci maddelerde belirtilen fiilleri veya 5 inci maddede belirtilen rüşvet suçlarını iç hukukuna uygun olarak, tamamen veya kısmen suç haline getirmeyeceğine ilişkin çekince koyabilir.

2-Her Devlet, imza veya onay, uygun bulma, kabul veya katılım belgesinin tevdii sırasında, 17 nci maddenin 2 nci fıkrasındaki çekinceyi kullanacağını bildirebilir.

3- Her Devlet, imza veya onay, uygun bulma, kabul veya katılım belgesinin tevdii sırasında, 26 ncı maddenin I inci fıkrası uyarınca yapılan bir adli yardım talebini, talebin talep edilen Tarafça siyasi bir suç olarak addedilmesi durumunda reddedebileceğini bildirebilir.

4-Bir Devlet, bu maddenin I, 2 ve 3 üncü fıkralarının uygulamasından, anılan fıkralarda belirtilen beşten fazla düzenlemeye çekince koyamaz. Başka hiçbir çekince kabul edilemez. Aynı türdeki 4, 6 ve 10 uncu maddelere ilişkin çekinceler tek bir çekince olarak addedilecektir.

Madde 38- Bildirim ve çekincelerin geçerliliği ve incelenmesi

1- 36 ncı maddede öngörülen bildirimler ve 37 nci maddede öngörülen çekinceler ilgili Devlet tarafından Sözleşme'nin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren üç yıl geçerlidir. Ancak, bu çekinceler aynı müddetteki süreler için yenilenebilir.

2-Bildirim ya da çekincenin müddetinin dolmasından on iki ay evvel, Avrupa Konseyi Genel Sekreteri, bu müddetin dolması ile ilgili olarak ilgili Devleti bilgilendirir. Müddetin bitiminden en az üç ay önce Devlet, Genel Sekreter'e, bildirim ya da çekinceyi muhafaza edeceğini, değiştireceğini veya geri çekeceğini tebliğ eder. Aksi halde, Genel Sekreter, bu Devleti, bildirimini veya çekincenin altı aylık bir süre için kendiliğinden uzamış sayılacağı yolunda bilgilendirir. Eğer, ilgili Devlet bu sürenin bitiminde çekincelerini muhafaza etmek veya değiştirmek kararını tebliğ etmezse, çekince veya çekinceler ortadan kalkar.

3-Taraflardan biri, 36 ve 37 nci maddelere uygun olarak bir bildirim veya bir çekince açıklamışsa, yenileme sırasında bunları ya da talep üzerine, muhafaza ediş sebeplerini doğrulayan açıklamaları, GRECO'ya bildirir.

Madde 39- Değişiklikler

1-Bu Sözleşme ile ilgili değişiklikleri bütün Taraflar teklif edebilir ve her talep Avrupa Konseyi Genel Sekreteri tarafından Avrupa Konseyi üyesi ülkelere ve 33 üncü maddedeki düzenlemeler doğrultusunda bu Sözleşme'ye katılan veya katılmaya davet edilen her üye olmayan Devlete iletilir.

2-Taraflardan birine teklif edilen her değişiklik, bu teklifi kendi görüşü ile birlikte Bakanlar Komitesi'ne sunacak olan Avrupa Suç Sorunları Komitesi'ne (CDPC) iletilir.

3- Bakanlar Komitesi teklif edilen değişikliği ve CDPC'nin görüşünü inceler ve bu Sözleşme'ye taraf olan Konsey üyesi olmayan Devletlere danıştıktan sonra değişikliği kabul edebilir.

4-Bu maddenin 3 üncü fıkrasına uygun olarak, Bakanlar Komitesi tarafından kabul edilen her değişiklik metni kabulleri için Taraflara iletilir.

5-Bu maddenin 3 üncü fıkrasına uygun olarak kabul edilen her değişiklik Tarafların tümünün onu kabul ettiklerini Genel Sekreter'e bildirmelerinden otuz gün sonra yürürlüğe girer.

Madde 40- İhtilafların halli

1-Avrupa Konseyi Suç Sorunları Komitesi bu Sözleşme'nin yorumlanması ve uygulanmasından bilgi sahibi edilecektir.

2-Bu Sözleşme'nin yorumlanması veya uygulanmasına ilişkin olarak Taraflar arasında ihtilaf bulunması halinde, Taraflar ihtilafı, aralarındaki ortak bir anlaşma çerçevesinde görüşme yoluyla veya Avrupa Suç Sorunları Komitesi'ne, ihtilaf halindeki Tarafları alacağı kararlarla bağlayacak bir hakem mahkemesine ya da Uluslararası Adalet Divanı'na götürmek de dahil olmak üzere, kendi seçtikleri diğer barışçı bir vasıtaıyla halletmeye çalışacaklardır.

Madde 41- Fesih

1-Taraflar, Avrupa Konseyi Genel Sekreteri'ne yapacakları bir tebligat ile her zaman bu Sözleşme'yi feshettiklerini bildirebilirler.

2-Fesih tebligatı, tebligatın Genel Sekreter tarafından alınmasından itibaren geçen üç ayın başlangıcındaki ayın birinci günü etki doğuracaktır.

Madde 42- Tebligatlar

Avrupa Konseyi Genel Sekreteri bütün Avrupa Konseyi üyesi Devletlere ve bu Sözleşme'ye katılmış bütün Devletlere :

- a) bütün imzalamaları,
 - b) bütün onama, kabul, tasvip ve katılım belgelerinin tevdiini,
 - c) 32 ve 33 üncü maddelerine uygun olarak bu Sözleşme'nin bütün yürürlüğe giriş tarihlerini,
 - d) 36 ve 37 nci maddeler gereğince yapılan bütün bildirim ve çekinceleri,
 - e) bu Sözleşme ile ilgili diğer bütün fiil, bildirim ve iletişimleri,
- tebliğ edecektir.

Bu konuda gereğince yetkili kılınmış aşağıda imzası bulunanlar bu Sözleşme'yi imzalamışlardır.

Bu Sözleşme Fransızca ve İngilizce dillerinde ve her iki metin de aynı derecede geçerli olmak üzere, Avrupa Konseyi'nin arşivinde saklanacak tek nüsha halinde Strazburg'da 27 Ocak 1999 tarihinde yapılmıştır. Avrupa Konseyi Genel Sekreteri bu nüshanın onaylı bir örneğini bütün Avrupa Konseyi üyesi Devletlere, Sözleşme'nin hazırlanmasına katılmış üye olmayan Devletlere ve ona katılmaya davet edilmiş bütün Devletlere gönderecektir.